

[Pia Kjærsgaard]

af barnet, og det er her, forældrerettighederne skal ligge.

Helle Degn (S):

Indenrigsministerens redegørelse er ikke præget af klarhed, men hvad der er værre, den burde være karakteriseret ved, at det, der mest er behov for lige nu, er oplysning, åbenhed, indsigt og debat; alle ordførerne har også klart givet udtryk for dette ønske. Hvad er og bliver fremskridtets pris på informations-, produktions-, bio- og humanteknologiens områder? Det er spørgsmål, som dette folketing har sat sig for at skaffe sig øget indsigt i og få en vurdering af, bl.a. ved nedsættelse af et teknologivurderingsråd. Fødselsteknologien er et meget centralt hjørne af de nye udfordringer, som vi vil møde også i vores sundhedsvæsen.

Ministeren accepterer med denne redegørelse, at ekspertvældet fortsat skal herske og endog forøges i stilhed i alle vore laboratorier ud over landet, og det giver grund til kuldegysninger. Hvordan kan man nå til den konklusion? Det kan man ved at se på, hvordan ministeren har foreslået opgaven løst. Forslaget går ud på at nedsætte et råd, som kan karakteriseres ved at være et nyt bureaukratisk element med en meget begrænset kompetence, uden åbenhed, uden offentlig indsigt, uden mulighed for at behandle konkrete sager og uden mulighed for at beskæftige sig med behandlingsmetoder, og sådan kunne jeg nævne en lang række afgrænsninger, som ministeren allerede har lagt omkring rådet.

Ministeren mangler at oplyse folketinget om, hvordan et administrativt ansvar skal opbygges. Skal vi f.eks. have en ombudsmandsinstitution indbygget, og hvad skal vi med de videnskabetiske komiteer og det centrale udvalg, når vi i dag kender alle de mangler, som dette system har, nemlig ikke nogen retlig status, faktisk en privat organisation uden offentlig indsigt, udstyret med en alt for omfattende tavshedspligt? Det ved vi alt for godt i dag.

Folkestyrets hele forudsætning er bygget på oplysning, debat og åbenhed, og det er det, som socialdemokratiet kræver også på dette område. Lad mig derfor til ære for ministeren citere en tidligere amerikansk præsident, Thomas Jefferson, som engang sagde:

»Jeg kender intet sikkert sted for samfundets højeste magt uden folket selv, og hvis vi ikke mener, at folket er oplyst nok til at udøve denne magt med klogskab, så er midlet ikke at tage magten fra folket, men at forøge dets indsigt.«

Kloge ord, synes jeg, som ministeren burde lægge sig på sinde i de videre overvejelser.

Med hensyn til hele fødselsteknologien står mange kvinder usikre – det er også fremgået af den offentlige debat – og uden viden om, hvad eksperter muligheder er, og uden viden om de behandlings- og forsøgsmuligheder, som lægerne tilbyder dem, og konsekvenserne af dem. Vi kræver medviden om fremskridtets pris, ikke mindst dér, hvor vi som kvinder selv skal lægge krop til at betale. Ordet rådgivning er overhovedet ikke nævnt i ministerens redegørelse. Jeg ved ikke, om det beror på en fejl. Ellers må man antage, at det er begrundet i, at det selvfølgelig koster penge. Men det kan ikke have undgået ministerens øre, at dette ord ikke mindst fra mange kvinder har været fremhævet gang på gang i debatten.

I redegørelsen nævner ministeren et genplejningsudvalg. Jeg synes, det ville være rart, hvis folketinget fik at vide, hvad der var dets kommissorium, og blev orienteret om dette ekspertudvalg, og vi går ud fra, at vi også får noget at vide ikke alene om kommissoriet nu, men også om arbejdsresultaterne fra udvalget, og at der ikke sådan i ly af mørket bliver oprettet et »genpoliti«, som vi har hørt tale om.

Til efteråret vil det ikke være rimeligt bare at præsentere folketinget for et forbudslovkatalog. Fru Hanne Andersen har omtalt socialdemokratiets holdninger til enkeltelementerne i det forbudskatalog, som ministeren rider op i sin redegørelse.

Jeg skal slutte med at advare ministeren mod at gøre denne sporadiske, overfladiske redegørelse og debatten her i kamp med talletidsminutterne til et kvalificeret grundlag for et lovgivningsarbejde, ligesom den meget sporadiske kronikudveksling mellem eksperter eller en meget følelsesladet debat om rugemødre ikke kan give os svar på de mange spørgsmål, som er blevet rejst.

Socialdemokratiet har fremsat – og det er fremsat i folketinget i dag – et forslag til lov om nedsættelse af en åben kommission eller